Uppdragsbaserat verksamhetsstöd till styrelsen för Regionteater Väst AB

2025-2028

Beslutat av kulturnämnden 2024-10-24 (KUN 2024-00289)

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

Inledning

Vision Västra Götaland – Det goda livet pekar ut kulturen som ett av fem fokusområden och Västra Götaland som en ledande kulturregion. *Västra Götalands kulturstrategi och kulturplan 2024–2027* med det övergripande målet om ”Ett fritt, rikt och starkt kulturliv i hela Västra Götaland” utgör grunden för den regionala kulturpolitiken och för uppdragen till de verksamheter som finansieras av kulturnämnden. Tillsammans med regionfullmäktiges årliga budget med mål och fokusområden styr kulturstrategin den regionala kulturpolitiken under 2024–2027.

Enligt de nationella kulturpolitiska målen ska kulturen vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund. Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet och kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska prägla samhällets utveckling. Kulturen ska få verka fritt som en kritisk kraft där det offentliga håller armlängds avstånd till innehållet för att skydda den konstnärliga friheten och, i förlängningen, demokrati.

Den regionala kulturpolitiken i Västra Götaland har sin grund och genomförandekraft i kulturnämndens uppdrag till bolag, förvaltningar och organisationer. Uppdragsbaserade verksamhetsstöd (UVS) till regionägda kulturbolag och förvaltningar och Långsiktiga uppdrag (LSU) till externa huvudmän. De båda stödformerna är nämndens i särklass största budgetpost och uppdragen tas fram i dialog mellan verksamhetens styrelse och kulturnämnden. UVS och LSU har omfattande betydelse för Västra Götalands kulturella infrastruktur och stödet syftar till att främja ett demokratiskt kultur- och samhällsliv.

Kulturnämndens uppdragstagare står för stabilitet; ekonomisk och verksamhetsmässig och har alla kapacitet att vara en resurs för andra inom området. De regionägda kulturbolagen och förvaltningen (UVS) kompletterar och förstärker varandra för att erbjuda invånarna en bredd av kulturupplevelser. Uppdraget från kulturnämnden kompletterar ägardirektiv och reglemente samt synliggör uppdragstagarnas kapacitet, relevans och roll i relation till utvecklingen av kulturlivet i Västra Götaland. Genom uppdragen skapas stabila förutsättningar för organisationer att verka och utvecklas i linje med kulturstrategis mål om ett levande och starkt konst- och kulturliv som når och angår invånarna i hela Västra Götaland.

I kulturnämndens uppdrag ingår att främja ett demokratiskt kultur- och samhällsliv. Det innebär att följa principerna om ett rättighetsbaserat förhållningssätt med fokus på jämlikhet, delaktighet, ansvar och transparens. Delaktighet i kulturlivet är en rättighet såsom den erkänns i FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna. Sett utifrån detta perspektiv är offentligt finansierade kulturverksamheter skyldighetsbärare och ska aktivt verka för att invånarnas rätt att delta i kulturlivet tillgodoses.

Tillsammans har myndigheter, regioner och kommuner ett ansvar för att främja de fem nationella minoritetsspråken och se till att de som tillhör de nationella minoriteterna får möjlighet till delaktighet och inflytande, inte minst på kulturområdet. Det handlar om att stödja gruppernas möjligheter att behålla och utveckla sin kultur, och att verka för att kulturinstitutioner och andra aktörer i samverkan med grupperna ska främja minoriteternas kultur och kulturarv. Alla ska kunna ta del av och utöva kultur oavsett funktionsförmåga enligt FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. De

organisationer som arrangerar publik verksamhet ska ha information om tillgängligheten till sin publika verksamhet på sin webbplats, de sociala medier eller fristående evenemangskalendrar som används.

Övrig styrning inom Västra Götalandsregionen

Regionfullmäktiges budget är den medellångsiktiga prioriteringen och konkretiseringen av de måldokument och planer som regionfullmäktige har antagit. Budgeten förmedlar den strategiska inriktningen för Västra Götalandsregionen under den kommande treårsperioden. Budgetmålen kan förändras under perioden, liksom förutsättningar och krav på återrapportering av statliga medel inom kultursamverkansmodellen.

Utöver budget och kulturstrategi har regionfullmäktige antagit tre andra övergripande styrdokument: Regional utvecklingsstrategi, Strategi för omställningen av hälso- och sjukvården och Trafikförsörjningsprogram. Den regionala utvecklingsstrategin (RUS) fokuserar på att göra Västra Götaland till ett föredöme för omställning till ett hållbart samhälle genom att bygga kompetens, stärka innovationskraft, öka inkludering och knyta samman Västra Götaland. Inom det regionala utvecklingsuppdraget samverkar kulturen med andra politikområden – folkhälsa, miljö, mänskliga rättigheter, näringsliv, forskning och omställning. Västra Götalandsregionens hållbarhetsmål som innefattar Mål för social hållbarhet 2030 samt Miljömål 2030 ska bidra till en hållbar utveckling inom alla förvaltningar och bolag samt verksamheter som finansieras av Västra Götalandsregionen. För att nå en ökad måluppfyllelse så krävs att målen prioriteras som en integrerad del av genomförandet av uppdragen.

Enligt kulturnämndens reglemente ska genomförandet av strategiska planer, såsom långsiktiga uppdrag, utgå från verksamheternas innehåll och kunskap. I reglementet framhålls bland annat att nämnden i relation till genomförandet ska hantera behov av kompetensförsörjning och investeringar. Nämnden ska också säkerställa att strategiska planer ska kunna genomföras och harmoniera med verksamhetens verklighet och ekonomiska resurser.

Ägardirektiv för Regionteater Väst AB

I Västra Götalandsregionens ägardirektiv framgår det regionägda bolagets inriktning. Ägardirektivet utgör basen för kulturnämndens uppdrag som fördelas till styrelserna.

Västra Götalandsregionen äger 91 procent av bolaget och Uddevalla kommun äger resterande 9 procent. Ägarstyrningen sker genom bolagsordning och ägardirektiv som beslutas av Västra Götalandsregionens regionfullmäktige och kommunfullmäktige i Uddevalla kommun.

Enligt regionfullmäktiges ägardirektiv [1] (RS 2020-02886) ska bolaget

- bedriva teater- och dansverksamhet för en bred publik av barn och unga med hög konstnärlig kvalitet

- utifrån scenerna i Uddevalla och Borås samt genom turnéverksamhet och ett normkritiskt arbetssätt nå och angå barn och unga i Västra Götaland oavsett ålder, kön och/eller social bakgrund

- ge nationell lyskraft till Västra Götaland och vara ett kunskaps- och resurscentrum för kommuner och fria kulturaktörer

- bedriva verksamhet i enlighet med uppdrag från kulturnämnden i Västra Götalandsregionen och kultur- och fritidsnämnden i Uddevalla kommun.

Kulturnämndens uppdrag 2025–2028

Kulturnämndens uppdrag till styrelsen för Regionteater Väst AB kompletterar ägardirektivet. Nedan framgår vilka specifika delar som nämnden anser vara av särskild kulturpolitisk och regional betydelse för uppdragsperioden och vilken framåtrörelse som förväntas. Uppdraget till styrelsen för Regionteater Väst AB bidrar till genomförandet av Västra Götalandsregionens kulturstrategi och kulturplan 2024–2027.

Regionteater Väst AB har sin utgångspunkt i nyproducerade och repriserade verk som riktar sig mot barn och unga i Västra Götaland.

Regionteatern Väst AB ska fortsätta att upprätthålla och utveckla en pedagogisk verksamhet som fördjupar och förmerar pedagogiska perspektiv kring föreställningar med scenkonsten som bas.

[1] Ägardirektiv för Regionteater Väst AB kan komma att ändras under perioden. Vid ändring av ägardirektiv gäller alltid den senast beslutade versionen och ovanstående hänvisningar ersätts.

Ett fritt, rikt och starkt kulturliv i hela Västra Götaland

Västra Götalands kulturstrategi och kulturplan 2024–2027 omfattar fem utvecklingsområden och ett antal prioriteringar som styr kulturnämndens insatser under perioden. Utvecklingsområdena är vidgat deltagande, konstnärligt skapande, samverkan och synergi, digitalisering och internationalisering. För att uppnå kulturstrategins mål om ett fritt rikt och starkt kulturliv i hela Västra Götaland har styrelsen för Regionteater Väst AB i uppdrag att bedriva verksamhet inom följande utvecklingsområden och prioriteringar.

Vidgat deltagande

- Stärka barn och ungas rätt till konst och kultur
- Motverka hinder för jämlikt deltagande i kulturlivet

I kulturstrategins utvecklingsområde vidgat deltagande framgår det att kulturen ska nå och angå människor och det ska finnas förutsättningar för alla invånare att delta. Deltagande i kulturlivet handlar både om att ha möjlighet att ta del av och att utöva konst och kultur. Verksamheter med stöd från kulturnämnden ska bl a stärka barn och ungas rätt till konst och kultur, öka den geografiska spridningen samt motverka hinder för ett jämlikt deltagande i kulturlivet.

Regionteater Väst (RTV) arbetar kontinuerligt med att utveckla arbetet med att producera och turnera scenkonst för barn och unga. Uppdraget innebär att turnera i hela Västra Götaland där många orter eller kommuner inte har en traditionell teater- eller dansscen. En viktig del av det demokratiska uppdraget är att spela i skolor för alla, oavsett bakgrund, socioekonomiska förutsättningar eller tidigare erfarenhet av scenkonst. Det innebär ett stort ansvar att leverera scenkonst av hög konstnärlig kvalitet. RTV arbetar aktivt med att öka tillgängligheten och samarbeta med verksamheter och organisationer för att möjliggöra för alla barn och unga med eller utan funktionsvariation att möta och ta del av scenkonst.

RTV utvecklar sina pedagogiska metoder och arbetssätt utifrån delaktighet och tillgänglighet av, med och för den unga publiken. Framtagandet av produktionerna görs ofta i samarbete med eleverna i grundskolan. Barnperspektivet och barns rättigheter lyfts under arbetet, särskilt vid val och beslut. RTV utvecklar arbetet med delaktighet och medskapande i produktionsprocesser för den unga publiken, i enlighet med barnkonventionen [2]. RTV ska fortsatt bidrar till att utveckla metoder för lärare och annan personal för att kunna samtala om scenkonst i skolmiljö.

RTV verkar för att stärka barn och ungas möjlighet att uppleva scenkonst genom att lyfta och tydliggöra scenkonstens krav på arbetsmiljö och logistik, samt genom att medverka till infrastrukturens utveckling av spelplatser och arrangörer.

RTV utvecklar arbetet inom kultur och hälsa-området och bidrar till minskad psykisk ohälsa hos unga och äldre. Genom att koppla samman scenkonst och hälsa kan

[2] Arbetet kopplar an till den Regionala utvecklingsstrategin för Västra Götaland och kraftsamling *Fullföljda studier*.

välmående främjas och den ökande psykiska ohälsan hos barn och unga motverkas[3]. Arbetet görs i samarbete med skolhälsovård och övrig hälso- och sjukvård samt fritidsverksamhet.

Konstnärligt skapande

- Stärka förutsättningarna för skapande och konstnärlig frihet
  - Regionteater Väst bidrar genom att kontinuerligt erbjuda residensmöjligheter till kompanier och scenkonstgrupper som vill utvecklas professionellt.
- Bidra till kompetensutveckling och återväxt i kulturlivet

För att kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft behöver det finnas möjligheter att verka och utvecklas som professionell konstnär och kulturutövare i sammanhang där konstens frihet och armlängds avstånd garanteras. Kulturinstitutionernas samverkan med det fria kulturlivet är centralt för utvecklingen, liksom kompetensutveckling och återväxt i kultursektorn.

Med två produktionshus och två fasta ensembler med teater i Uddevalla och dans i Borås, är Regionteater Väst (RTV) unikt. Med konstformerna teater och dans som utgångspunkt kan fler konstformer mötas och berika varandra. RTV bidrar på ett övergripande plan till att stärka arbetet med demokrati och yttrandefrihet genom att bedriva konstnärligt arbete i linje med bolagets ägardirektiv och uppdraget från kulturnämnden. Styrelsen värnar principen om konstnärlig frihet och armlängds avstånd. Utvecklingsområdet konstnärligt skapande är kärnan i uppdraget.

Dansakademin är en del av RTV och en plattform för utveckling av danskonst för barn och unga. Dansakademin ger koreografer och dansare inom det fria fältet utrymme att utforska, utveckla och testa sina koreografiska idéer. Plattformen möjliggör också för samtal och möten som stärker och utvecklar metoder och praktiker för skapande för barn och unga.

Det finns ett flertal tekniska kompetenser och hantverkskompetenser, som är unika för scenkonstvärlden och där det viktigt att sörja för en återväxt. Genom att påverka utbildningarna och anordna praktikplatser bidrar RTV aktivt till att dessa yrken bibehålls och utvecklas.

Samverkan och synergi

- Främja samverkan och gemensam resursanvändning

Inom kulturlivet finns en mängd resurser i form av finansiella medel, kunskap, kompetens, arbetsmetoder, lokaler, teknik och nätverk som kan förmeras genom samarbete och gemensam resursanvändning. Den kulturella infrastrukturen kan också stärkas genom flernivåsamverkan mellan olika administrativa nivåer och mellan politikområden.

Den kulturella infrastrukturen i Västra Götaland består av en rad olika aktörer med stöd av kulturnämnden. Tillsammans har aktörer som regionägda bolag, uppdragstagare med långsiktigt uppdrag och verksamhetsstödsmottagare alla viktiga och bärande roller som bidrar till ett levande och starkt konst- och kulturliv.

[3] Arbetet kopplar an till den Regionala utvecklingsstrategin för Västra Götalands kraftsamling *Fullföljda studier*.

Med gedigen erfarenhet av att producera teater och dans för en ung publik och att möta unga i och utanför skolan och genom turnerande verksamhet, är Regionteater Väst (RTV) en värdefull resurs för andra aktörer i Västra Götaland.

RTV ska genom relevanta samarbeten eller nätverk vara en aktiv regional och nationell part som tillsammans med andra institutioner, det fria kulturlivet eller utbildningsaktörer utvecklar scenkonsten. RTV ska vara en resurs för det fria kulturlivet i Västra Götaland och arbeta för att öka delningen av resurser, kompetens och återbruk för en mer hållbar och resurseffektiv sektor, i samarbete med andra aktörer inom kultursektorn och i möjlig mån.

Den lokala samverkan, förankringen och närvaron i Uddevalla och Borås, där bolagets scener finns är central. RTV fortsätter att utveckla sina lokala samarbeten i Uddevalla och med andra kulturinstitutioner i Västra Götaland[4]. För en vidare utveckling av lokal verksamhet riktad mot invånarna i Borås krävs en högre grad av stöd och finansiering från staden.

RTV bidrar till att profilera Västra Götaland som kulturregion och är en betydelsefull arbetsgivare inom kulturområdet som bidrar till att bygga kompetens inom scenkonstsektorn och till att knyta ihop Västra Götaland genom att tillgängliggöra scenkonsten.

Internationalisering

- Fördjupa internationella samarbeten med nätverk och organisationer

Samhället stärks och utvecklas genom internationella kontakter och interkulturell dialog. Mycket av det som sker på våra kulturinstitutioner är ett resultat av internationell samverkan. Genom internationella kontakter kan kulturorganisationer få ett värdefullt kunskapsutbyte med andra delar av världen – och en större publik och vidare marknad.

Regionteater Väst (RTV) är en av Sveriges ledande institutioner när det gäller scenkonst för barn och unga och med ett gott renommé internationellt. Bolaget ska sträva att utveckla samarbeten, ingå i nätverksbyggande och visa produktioner på och från den internationella arenan, förutsatt att det finns resurser för det.

[4] Arbetet kopplar an till den Regionala utvecklingsstrategin för Västra Götalands långsiktiga prioritering *Knyta samman*.

Uppföljning

Som ett av Västra Götalandsregionens bolag sker regelbunden rapportering i Plan & Styr. Bolag planerar och följer årligen upp verksamhet och ekonomi inom ordinarie detaljbudget och uppföljning i Plan & Styr där kopplingar till kulturstrategins utvecklingsområden och prioriteringar ska tydliggöras. Rapportering av statistik redovisas separat i kulturdatabasen, som en del av uppföljningen av statliga medel.

Dialoger mellan bolagsstyrelsen och kulturnämndens presidium sker tre till fyra gånger per år i enlighet med plan. Mötesdatum för kommande år fastställs årligen i samband med höstens sista presidiedialog. Uppföljningsdialoger på tjänstemannanivå genomförs årligen vår och höst där både ägar- och beställarperspektiven ingår.

Ekonomi

Den ekonomiska basen för uppdrag från kulturnämnden (VGR) är 49 418 120 kronor (2024). Kulturnämnden fastslår årligen detaljbudgeten för kommande år och diskussioner kring ekonomiska förutsättningar sker mellan styrelsen och kulturnämndens presidium inom ramen för ordinarie dialoger.

Kulturnämnden som uppdragsgivare har i samband med revidering av uppdrag 2025–2028 gjort en bedömning att innehållet i uppdraget anpassas till nivå på stöd och att styrelsen på ett fullgott sätt har kapacitet att bedriva verksamhet i enligt med uppdraget.

Kommunikation

Som all verksamhet inom Västra Götalandsregionen styrs kommunikationen av: Identitets- och varumärkespolicy 2024-2028.pdf (vgregion.se)

Verksamheter med statligt stöd genom kultursamverkansmodellen och Statens kulturråd ska i all kommunikation väl synligt markera stödet genom texten ”Med stöd från” och Kulturrådets logotyp. Mer information finns på Kulturrådets hemsida: Ladda ner Kulturrådets logotyp - Kulturrådet (kulturradet.se)

Kontaktuppgifter

Västra Götalandsregionens kulturförvaltnings funktionsbrevlåda kultur@vgregion.se

Länkar

Västra Götalandsregionens kulturstrategi och kulturplan 2024-2027: Västra Götalands kulturstrategi och kulturplan 2024–2027 - Västra Götalandsregionen (vgregion.se)
Regionala utvecklingsstrategi för Västra Götaland (RUS): Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland - Västra Götalandsregionen (vgregion.se)
Västra Götalandsregionens Hållbarhetsmål 2030: VGR Hållbarhetsmål 2030 (vgregion.se)